

Legalább négyezer orvosnak kell jeleznie, hogy felbontaná szerződését az OEP-pel ahhoz, hogy az összegyűjtött nyilatkozatokat fel tudják használni érdekeik érvényesítésére - erről a Magyar Orvosi Kamara (MOK) elnöksége határozott -, ennyi orvos elég ahhoz, hogy nyomást tudjanak gyakorolni és védelmet nyújtsanak a kollégáknak. Egyebek között kéri a vizitdíj-bevétel haladéktalan teljes kompenzációját április 1-ig visszamenőleg, és jövő év január 1-től az alapellátásba az eszközpótlási átalány visszaállítását is. Továbbá, hogy 2009-től az alapellátásban a tényleges bekerülési költségek figyelembevételével állapítsák meg a finanszírozást.

Dr. Gyenes Gézát, a Magyar Orvosi Kamara (MOK) elnökségi tagját, a Magyar Orvosok Szövetsége (MOSZ) elnökét kérdeztük a kialakult helyzetről.

- Elnök úr, nálunk az egészségügyben dolgozók csak végszükség esetén szánják el magukat tiltakozásra, most viszont támogatják a tömeges szerződésbontást.

- Kicsit messzebből kell kezdenem. Nem a MOK találta ezt ki, hanem az alapellátó kollegáink ötlete volt, még 2007. január 1-én, amikor a kormány elvonta tőlünk az eszköztámogatást, és a háziorvosi amortizációt megszüntette. Felháborodást váltott ki ez a lépés, hiszen ki lehet számolni, hogy a kapott összeg a költségek felére volt csupán elegendő és ezek a költségek nem luxuskiadásra keltek, hanem a világítást, a telefont, a fűtést és vízhasználatot kellett volna ebből a pénzből kifizetni. Az infláció és az évek óta alacsony értéken tartott finanszírozás miatt, csőd közeli helyzetbe jutottak a háziorvosok. Tehát amikor az eszköztámogatást is elvonták, betelt a pohár. Volt egy nagygyűlés 2007 januárjában a sportszarnokban, ahol 3000 háziorvos kérte az OEP-et és a kormányt, rendezze ezt a tarthatatlan helyzetet. Az akkori politika magaslati helyzetben érezte magát, még csak nem is reagált erre, szemrebbenés nélkül utasította el a jogos kérést. Majd bevezették a vizitdíjat, ami egy átlagpraxis finanszírozásához szükséges összegnek csupán a 20-25 %-át tette ki. A vizitdíjjal nem érthettünk egyet, azért nem, mert a lakosságnak a közszolgáltatásból szerintünk annyi azért járna, hogy orvoshoz menjen, ha baja van, pláne, hogy már ezt egyszer mint adófizetők megfizették, logikus tehát, hogy a finanszírozás éppen ezért az állam feladata. De még igazságtalan is volt a vizitdíjas rendszer, ugyanis aki beteg volt, annak kellett fizetnie. A társadalombiztosítás a szolidaritás elvén működik. Ha emelem a járulékot, akkor gazdag - szegény, beteg - nem beteg, mindenkinek a befizetéséből tudunk gyógyítani, igaz, hogy a gyógyítási költség több százszorosa is lehet annak, mint amit egy állampolgár esetleg be tud fizetni a társadalombiztosítási kasszába. Kétségtelen, hogy a vizitdíj kicsit csökkentette a kiadásokat. A népszavazás után a kormány sietett bejelenteni, hogy esze ágában sincs visszapótolni a kiesett összegeket, amire még az államfő is úgy reagált mint mi, hogy ez egy

kötelező közszolgáltatás, e nélkül nem működtethető a rendszer. Nem csoda, hogy a kormányzati arrogancia következményeként április 12-én szombaton, a hévízi alapellátó nagygyűlésen a háziorvosoknál elszakadt a cérna: a jelenlévők egyhangúlag fogadták el "Nyilatkozat"-ukat. Egyben - megismerve a szaktárca azon finanszírozási ajánlatát, amelyet a szakma korábban sem fogadott el - döntöttek arról, hogy a Magyar Orvosi Kamara által kidolgozott és moderált tömeges szerződésbontást kezdeményeznek az OEP felé, amennyiben 30 nap alatt nem történik ügyükben érdemi előrelépés. Követelték, hogy kapják meg a kormánytól a kompenzációt, és 2009-től a tisztességes finanszírozást. Az orvosi szakszervezet elnökeként részt vettem ezen az ülésen, és egyetértettünk abban, hogy a "német kosár"-nak megfelelő módon oldjuk meg a helyzetet.

- Mit jelent a "német kosár" megoldási javaslat?

- A "német kosárnak" az a lényege, hogy bizonyos számú orvos felmondó nyilatkozatot "kosárba" (letétbe) helyez, ezt a kamaránál végezhetik el a kollegák, és ha megfelelő számú nyilatkozat születik - ezt megtehetik büntetlenül, joguk van hozzá -, akkor a tárgyalásoknál jobban figyelnek a követeléseinkre. Míg két-három, vagy akár 10 orvos szerződésbontása nem kecsegtetne sikerrel, sőt a kezdeményezőket hozná egzisztenciálisan lehetetlen helyzetbe, egészen más a helyzet, ha több ezren teszik egységesen ugyanezt nyomásgyakorlási célból, deklarálva, nem hajlandók ilyen rossz körülmények között dolgozni. A következő napokban várhatóan mind a 10300 alapellátó orvos megkapja a köztestülettől a jogász által kidolgozott egységes szerződésbontási dokumentumot aláírás végett, melyeket visszaküldhet a MOK-hoz, amennyiben csatlakozni kíván az érdekérvényesítő akcióhoz. A megjelölendő határidőt követően közjegyző hitelesíti a visszaküldött szerződések valós tartalmát és számát.

Amennyiben a kellő mennyiségű (több ezer - később pontosítandó számú) bontási szándék meglesz, azt a MOK az érintettek felhatalmazása alapján továbbítja a tb. felé. Ha időközben nem születik megfelelő egyezség a vizitdíjkompenzáció és a jövőbeli alapellátási finanszírozás kérdéseiben, várhatóan több ezer praxisban - szerződés híján - megszűnhet a betegellátás.

- Ez a kormány arra is képes, hogy egyszerűen azt mondja, menjenek, majd jönnek külföldről orvosok.

- A magyarországi orvostársadalom 60- 70%-át nem tudnák pótolni. Hazánkban kevés az orvos, de az orvosi szolidaritás nagyon erős, és ez a módszer elég komoly érvényesítő eszköz ahhoz, hogy tárgyalásra bírja a kormányt. Félreértések elkerülése végett hangsúlyozom: mi gyógyítani akarunk! Az orvosok, akik most finanszírozási problémák miatt fordulnak a kormányhoz, nem a saját pénzüket kérik, hanem a betegellátásra fordított összeget. Az önkormányzatok - amelyeknek szintén kötelességévé tették, hogy biztosítsák az alapellátást -, a városok- falvak testületei egy fillért nem tudnak adni, mert nincs pénzük. Rettenetes helyzetbe kerülnek, hiszen az orvos az ő lakosságát látja el abból a csekély pénzből, amit az OEP most - hiányosan - ad. Ez mindnyájunkat érintő küzdelem, és ezért a helyzetért nem az önkormányzatokat hibáztatjuk, mi megértjük a nehéz sorsukat.

- A bejelentéssel mit sikerült eddig elérni?

- A bejelentés után, amikor a háziorvosok eldöntötték, hogy elkezdik a szándéknyilatkozatok gyűjtését, pár napra rá Gyurcsány Ferenc miniszterelnök Horváth Ágnes kirúgott egészségügyi mi-nisztértől elvette a további egyeztető tárgyalások lehetőségét. Megjegyzem, a vizitdíj ügyéről ekkor már négy hete folytak a tárgyalások nulla eredménnyel. Ezek után dr. Székely Tamást, az OEP főigazgatóját bízták meg, folytassa a tárgyalásokat és egyezzen meg az orvosokkal. Nem elvi megállapodás, hanem tárgyalás alakult ki az Országos Egészségbiztosítási Pénztár és a Magyar Orvosok Szövetsége között. Ez egy olyan megmozdulás volt, ami a betegek érdekében

az orvosok életbemaradásáért, a pénztelen önkormányzatok érdekében történt.

- Milyen a szakmai utánpótlás ma Magyarországon?

- Előregegett az orvosi társadalom, a fiatalok - mert anyagilag nem éri meg - nem választják ezt a szakmát, vagy kimennek külföldre dolgozni. Megszűnt a pályának a vonzereje, senki nem akar háziorvos lenni. Mi erre folyamatosan figyelmeztettük a politikát, hogy ez előbb-utóbb összeomlasztja az egész rendszert. Nincs koncepció ennek a megoldására, a kormány behunyja a szemét, nem vesz a problémákról tudomást. Magyarországon csak akkor lehet elérni valamit, ha keményebb eszközökhöz nyúlunk, jó példa erre a mi mostani helyzetünk, egész addig senki nem foglalkozott eddig az orvosokkal, szomorúan mondom, de ez a Magyarország a tocsikolás, zuschlágolás, kulcsárolás országa, ahol a tisztességgel, becsülettel dolgozókkal nem foglalkozik senki.

- Mi hangzott el a tárgyaláson?

- Részleteket a tárgyalásról még nem szeretnék elárulni, annyit mondhatok, hogy a Horváth féle "semmit nem pótolunk" elv már lekerült az asztalról. Azt szeretnék elérni, hogy minden orvos, aki vizitdíjat szedett, legalább azt az összeget kapja meg. Voltak olyan orvosok, akik nem szedték be a betegektől a pénzt, elvi okok miatt, így ezeknek az orvosoknak a bevételeik nulla forint, ráadásul ezért meg is büntették. Ezeket az orvosokat is és a többi kollegát kompenzálni kell. A kormány nem akarja vizitdíj-pótlásnak hívni, nyilván ez politikai hiúság, így a tb.-finanszírozás valamilyen tételéhez csatolnák, erre mi azt mondtuk, teljesen mindegy hogyan nevezik, csak adják meg azt, ami jár, hogy gyógyíthassunk.

- Azt hallottuk, hogy az úgynevezett részleges térítési díjat, amit akkor kellett fizetni, ha beutaló nélkül vettünk igénybe szakorvosi ellátást, akarja a kormány visszacsempészni.

- Ez Horváth Ágnes törekvése, de én azt hiszem, ő már azt mond amit akar, április 30-án összecsomagol és reméljük, hamar el tudjuk felejtetni őt. Utoljára még személyes bosszújukat azért beleviszik, ha tudják. Nyilván a kormánynak ez az enyhülése nem csak a mi két szép szemünkért történt, hanem a kialakult politikai helyzetnek köszönhető. A március 9-i népszavazás nagy vízváltó volt, talán ez volt a rendszerváltás óta az első alkalom, hogy a politika ennyire megrettent a néptől. Persze mondhatják, hogy ez a népszavazás a pénzről szólt, mivel senki nem szeret fizetni, de ez nem így van. Ez a népszavazás többről szólt, ez a nép véleménye volt a kormány politikájáról, magyarul: elégük lett az embereknek ebből a kormányból, elégük lett a társadalomellenes politizálásból.

Oláh János József